

ФУТБОЛ ДЛЯ ВСІХ

#FvH2018

Футбол
проти
Гомофобії

міжнародний посібник

«Дякую за те, що знайшли час ознайомитись з виданням «Ліги Толерантності»! Ми дуже сподіваємось, що цей посібник надихатиме Вас брати участь у кампанії "Футбол проти гомофобії" як через відкриті заходи протягом щорічного Місяця Дії у лютому, так і цілорічно, працюючи над тим, щоб зробити футбол більш привітним для ЛГБТ+ людей. Як найпопулярніший вид спорту в Україні, футбол здатний змінювати життя мільйонів людей як на полі, так і за його межами. Через кампанію «Футбол проти Гомофобії» давайте разом розішлемо повідомлення, що футбол - це для всіх!»

Луїс Енглфілд,
директорка кампанії
«Футбол проти Гомофобії»

Видавець: «Ліга Толерантності»

Авторка: Луїс Енглфілд

Редактор: Олександр Фомічов

Ілюстрації: Юлія Фомічова

Переклад: Олександр Фомічов

Друкарня: Zebra

Наклад: 100 примірників

Фото: Grant Stantiall, Kyle Hemsley, Stefan Baudy, joshjdss, Longbomb, Simon Roe, UEFA #EqualGame, Courtesy Lincolnshire Echo, QPRFC, BackPagelImages, Sky Sports, Wikimedia Commons

©

Івано-Франківськ | 2018

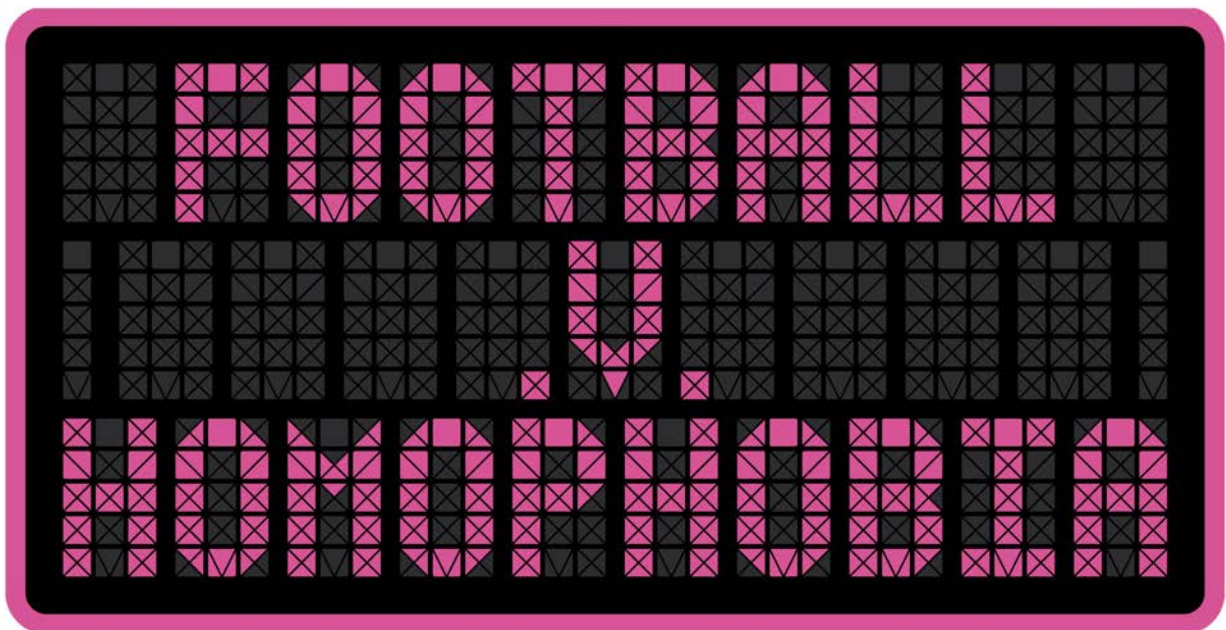
loft.cfco@gmail.com

nonformal.me

Вступне слово

Кампанію «Футбол проти Гомофобії» було започатковано в 2010 році з метою підвищення обізнаності щодо стійкої гомофобії та постійного виключення, яких зазнають лесбійки, геї, бісексуальні та трансгендерні люди під час Гри. У Великій Британії кампанія знайшла підтримку на любительському та професійному рівнях, а також серед футбольної влади. В Європі кампанія тісно співпрацює з Мережею ФАРЄ (FARE, організація «Футбол проти расизму в Європі»), стратегічним анти-дискримінаційним партнером УЄФА (Союз європейських футбольних асоціацій).

Цей посібник надає інформацію про кампанію та спортивну гру футбол, як інструмент соціального включення.

Слово видавника

Друг та подруга!

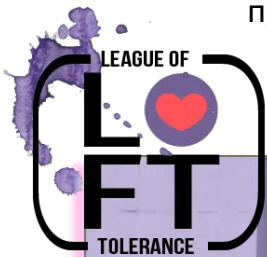
Ви тримаєте в руках міжнародний посібник, важливість котрого для України складно виміряти, але й не можна недооцінювати. Більшість з нас не бачить проблеми гомофобії, не розуміючи, як таке явище може комусь заважати. Насправді, ЛГБТ люди побоюються оприлюднювати власну ідентичність через те, що навіть незначне відхилення від суспільних стереотипів «чоловічості» та «жіночості» часто призводить до зневажливих образ та насилля. На жаль, футбольне середовище не є винятком, а, скоріше, є місцем загострення цієї проблеми. Ситуація, коли гравець чи гравчиня публічно відкриється щодо приналежності до ЛГБТ людей, все ще залишається фантастичною та небезпечною в українському футболі.

Але ми, у «Лізі Толерантності», віримо, що кожен з нас може зробити значний внесок на захист безмежної краси людського різноманіття та забезпечення можливості жити повноцінним життям для всіх. Використовуючи футбол, як інструмент соціального розвитку, наша кампанія «Грай за Права Людини!» мала корисний вплив на більш ніж 8 тисяч дітей та підлітків, що обумовило визнання Міністерством Молоді та Спорту України, як кращої практики молодіжної роботи 2017 року у сфері освіти та просвітницької діяльності з Прав Людини, просування рівності та недискримінації серед молоді.

Дуже сподіваємось, що цей посібник стане для Вас джерелом натхнення та мотивації під час реалізації найсміливіших ініціатив, та запорукою ефективної протидії гомофобії та дискримінації у Ваших громадах.

Юлія Фомічова, президентка «Ліги Толерантності»

Олександр Фомічов, координатор кампанії «Грай за Права Людини!»

сmt Верхнячка, 2017 рік

Футбол проти Гомофобії – Кампанія

«Футбол проти Гомофобії» (ФпГ) – це міжнародна ініціатива, яка кидає виклик дискримінації, що ґрунтується на сексуальній орієнтації, гендерній ідентичності та самовираженні людини, на всіх рівнях гри у футбол.

Ми прагнемо футболу, який чітко виступає проти гомофобії, біфобії та трансфобії, щоб кожен міг насолоджуватися прекрасною грою, і щоб футбол займав провідну позицію на шляху усунення дискримінації та упереджень на основі сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності.

У міжнародній площині, ініціатива «Футбол проти Гомофобії» залучена в проведення кампаній та освітні заходи, консультації та управління, дослідження, розробку політик та нарощування громадської спроможності з метою:

- Зробити існуючі футбольні інституції безпечними, привітними та інклюзивними для ЛГБТ+ людей;
- Створення можливості та сприяння залученню ЛГБТ+ людей до футболу на всіх рівнях та у всіх формах;
- Підвищення рівня представлення та помітності ЛГБТ+ людей у футболі;
- Розкриття потенціалу футболу в суспільстві, як інструменту створення позитивних змін.

Джастін Фашану

Історія Кампанії

«Футбол проти Гомофобії» була задумана та розпочата «Кампанією Джастіна» (Justin Campaign) в 2010 році.

Це нечисленне футбольне об'єднання волонтерів було створене в 2008 році з метою продемонструвати, що й через десять років після трагічного самогубства Джастіна Фашану у 1998 році, гомофобія все ще залишається надзвичайно поширеною як на любительському рівні, так і в професійному футболі. Окрім підвищення рівня обізнаності, «Кампанія Джастін» була зосереджена на мистецтві, масових акціях, освітніх заходах та футболі.

У 2012 році організація розвитку та спроможності ЛГБТ спорту «Прайд Спорт» (Pride Sports, www.pridesports.org.uk) приєдналася до «Кампанії Джастіна», щоб допомогти донести «Футбол проти Гомофобії» до ширшого кола зацікавлених сторін. З 2014 року організація «Прайд Спорт» повністю концентрується на поширенні цієї кампанії.

Як ми працюємо?

Цілорічно, кампанія «Футбол проти Гомофобії» шукає різноманітні шляхи досягнення своїх цілей, включаючи роботу з футбольними клубами, громадськими організаціями та футбольною владою. Найпомітніше це стосується розповсюдження освітніх ресурсів та проведення тренінгів у школах, коледжах та університетах.

Кожного лютого кампанія розпочинає Місяць Дії - дні, коли футбол на всіх рівнях об'єднується задля рішучих дій проти дискримінації, щоб зробити гру більш привітною для лесбійок, геїв, бісексуальних та трансгендерних людей.

У Великій Британії це здебільшого ґрунтується на залученні клубів з Прем'єр-ліги до участі в заходах любительського рівня. Протягом лютого клуби присвячують кампанії поточні ігри, впроваджують тренінги, співпрацюють з місцевими ЛГБТ-організаціями, організовують турніри та проводять різноманітні антидискримінаційні заходи, пов'язані з футболом.

Приклади деяких успішних активних дій Ви можете знайти в цьому списку заходів від футбольних клубів та інших груп, що були залучені в Місяць Дії протягом лютого 2017 року: <http://www.footballvhomophobia.com/2017-champions/>

Міжнародна робота

За межами Об'єднаного Королівства, ми отримували фінансування та підтримку від ФАРЄ (www.farenet.org) для залучення любительських футбольних клубів, громадських організацій та груп вболівальників до реалізації ініціатив у лютому, протягом нашого Місяця Дії, та у травні, з нагоди Міжнародного Дня Протидії Гомофобії, Біфобії та Трансфобії.

Через програму Малих Грантів ФАРЄ ми запропонували цим спільнотам фінансову підтримку для забезпечення повноцінного включення. В 2015 та 2016 роках ми ухвалили позитивні рішення по 45 малих грантових програмах, що були реалізовані в 22 країнах Європи. В 2018 році ФАРЄ надала ще 20 малих грантів в рамках європейського поширення кампанії «Футбол проти Гомофобії».

Також, ми мали змогу презентувати нашу діяльність на дотичних конференціях та інших освітніх заходах по всьому світу.

Гомофобія та Трансфобія – Факти

Гомофобія охоплює цілий ряд негативних поглядів та відчуттів стосовно людей, які ідентифікуються або сприймаються як лесбійки, геї чи бісексуали, тоді як Трансфобія використовується для опису низки негативних відношень або поведінкових реакцій, які людина може виявляти відносно трансгендерних людей або людей, які сприймаються як трансгендерні.

Вислови «гомофобія в футболі» або «трансфобія в футболі» часто використовуються без визначення характеру ЛГБТфобії.

Кампанія «Футбол проти Гомофобії» працює із розумінням того, що гомофобія та трансфобія - це не одноманітні явища, які однаково відчуються всіма ЛГБТ людьми у світі спорту. Ми вважаємо, що гомофобія та трансфобія можуть відрізнятися в різних футбольних контекстах та культурах - в континуумі від неприйняття ЛГБТ учасників до відкритого словесного та фізичного насильства.

ЛГБТфобія в Європі

Дослідження щодо ЛГБТ людей в Європейському Союзі, підготовлене FRA (Агенством ЄС з фундаментальних прав) в 2013 році, дозволило розглянути проблеми та виклики життя ЛГБТ людей по всій Європі. Висновки дослідження є нагальним нагадуванням суспільству, що незважаючи на зусилля захисного законодавства в європейських країнах, повсякденне життя ЛГБТ європейців часто наповнене небезпекою та дискримінацією.

У доповіді відображено, що:

- За попередні п'ять років чверть (26%) всіх респондентів зазнали нападу або погрожування насильством у себе вдома або в іншому місці. Цей показник збільшується до 35% серед трансгендерних респондентів;
- За рік до дослідження п'ята частина (19%) всіх респондентів стали жертвами домагань, які, на їхню думку, частково або повністю траплялися, оскільки вони сприймалися як ЛГБТ люди. Причому найбільш переслідувані були лесбійки (23%) та трансгендерні респонденти (22%);

- Близько трьох з 10 (28%) всіх трансгендерних респондентів заявили, що вони стали жертвами насильства або погроз більше ніж три рази в минулому році;
- Майже половина (48%) респондентів дослідження не були відкриті щодо приналежності до ЛГБТ людей жодній людині або лише декільком членам їх сімей. Троє з 10 (28%) не були відкриті жодній людині або лише декільком друзям. Лише один п'ятий (21%) всіх респондентів був відкритий щодо приналежності до ЛГБТ людей для всіх своїх колег по роботі або однокласників. Бісексуальні респонденти, особливо бісексуальні чоловіки, систематично менше відзначали, що були відкритими для всіх або більшості членів їх сімей, друзів або колег/однокласників.

Хоча ці дані не стосуються конкретно футбольних середовищ, дослідження показує нам, що половина респондентів (50%) уникали певних місць або поселень через побоювання зазнати нападів, погроз або насильства через приналежність до ЛГБТ людей. Геї та трансгендерні респонденти у більшості випадків адаптовували свою поведінку таким чином, щоб уникнути негативного впливу оточення. Респонденти найчастіше уникали відкритості щодо належності до ЛГБТ людей у громадському транспорті, на вулиці або в інших громадських місцях, приміщеннях або будівлях.

Тим часом, у чоловічому професійному футболі досі спостерігається низька відкритість геїв-гравців щодо приналежності до ЛГБТ людей. Такі видатні футболісти, як Томас Хітцльшпергер (збірна Німеччини, клуби «Астон Вілла», «Штутгарт», «Лацио» та інші) та Роббі Роджерс (збірна США, клуби «Коламбус Крю», «Лідс Юнайтед», «Лос-Анджелес Гелексі» та інші) пішли з європейського футболу, перш ніж зробити камін-аут («публічне зізнання»), як геї. В жіночому футболі, який сприймається як більш толерантний, грає декілька відкритих ЛГБТ спортсменок, але і в цьому випадку чисельність не є репрезентативною для населення в цілому. Це може означати, що елітний спорт є закритим для більшості футболісток з числа лесбійок та футболістів-геїв, або те, що ЛГБТ гравці та гравчині продовжують грати на найвищому рівні без публічного відкриття щодо їхньої сексуальності чи гендерної ідентичності.

Томас Хітцльшпергер

Кампанія «Футбол проти Гомофобії» вважає, що гомофобія та трансфобія в футболі тісно пов'язані з домінуванням гендеру в грі. Поки футбол розглядається як історично прийнятна «чоловіча гра», жінки, які беруть участь, часто піддаються суспільним стереотипам та зневажанню за те, що вони «подібні до чоловіків», і нерідко це призводить до насильницького поводження, виходячи з хибного припущення щодо жіночої сексуальності. В той же час, чоловіки в футболі, що за зовнішньою оцінкою відходять від стереотипних ідеалів чоловічої поведінки, часто зневажаються суспільством за «схожість на жінок», але, частіше за все, не є геями.

Більшість гомофобних і трансфобних нападів, які мають місце у футбольному середовищі, націлені на людей, які є гетеросексуальними та не входять до числа трансгендерних людей. Звичайно, цей факт не може бути доказом, що в грі все добре або, що «гомофобія нікому не шкодить». Зі слів Томаса Хітцльшпергера та Роббі Роджерса ми знаємо, що гомофобні прізвиська та анти-гей жарти суттєво вплинули на їх задоволення від професійної діяльності, хоча вони намагалися приховати свою гей-ідентичність протягом всієї кар'єри. Також, ми знаємо з досвіду футболісток-лесбійок, наприклад Кейсі Стоні, колишньої капітанки жіночої збірної Англії, яка відкрито говорила про свою сексуальну орієнтацію, що стереотипи про жінок-футболісток можуть змусити гравчинь боятися жити цілісно та вірогідно.

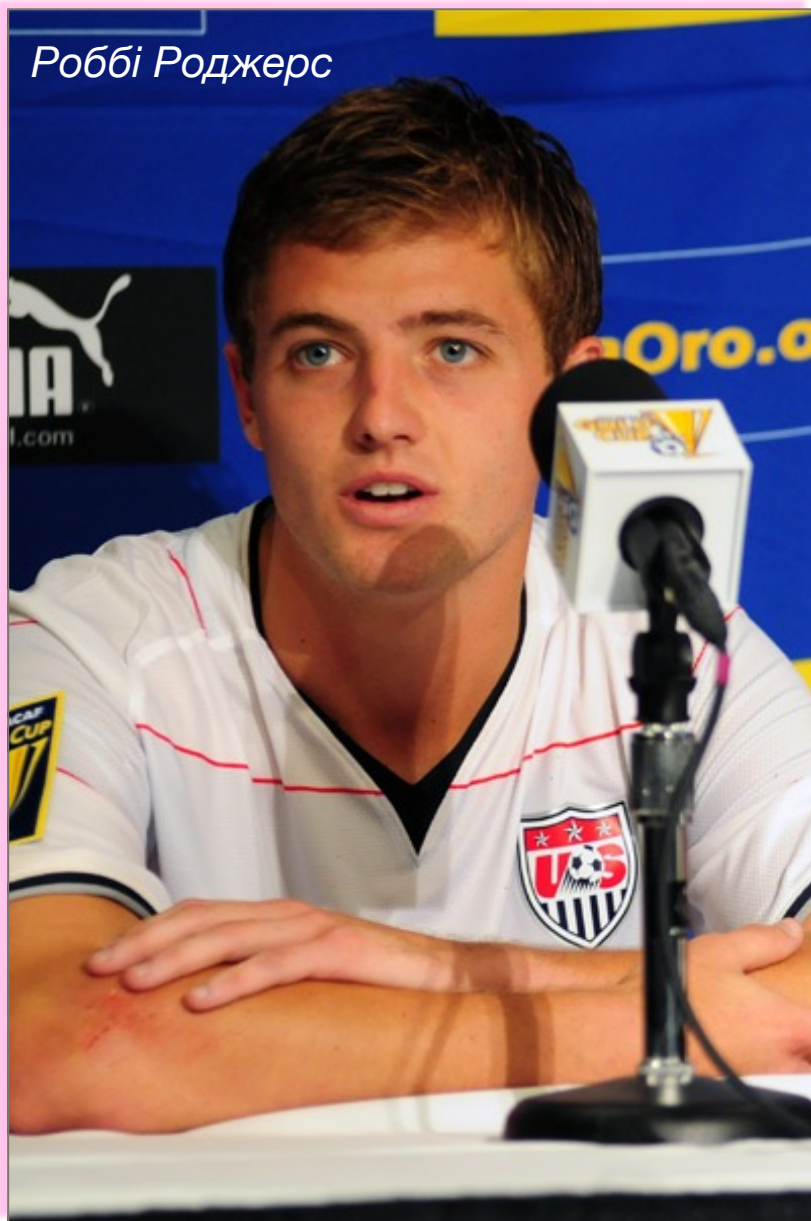

Кейсі Стоні

Ми також знаємо з багатьох історій ЛГБТ спортсменів у всьому світі, що здатність жити справжнім відкритим життям під час професійного становлення може значно підвищувати ефективність та тривалість виступів. В кампанії «Футбол проти Гомофобії» ми вважаємо, що створення інклюзивної футбольної культури може допомогти гравцям, тренерам та офіційним особам досягати найкращих результатів, у той же час покращуючи обізнаність вболівальників через Гру.

Протидія гомофобії у футболі – УЄФА

Роббі Роджерс

УЄФА, Союз європейських футбольних асоціацій, вважає за потрібне сказати про гомофобію наступне:

«Як керівний футбольний орган в Європі, УЄФА вірить в силу футболу, що здатна протидіяти таким викликам, як расизм, гомофобія, дискримінація етнічних меншин та інституційна дискримінація, яка проявляється в недостатньому представництві жінок або обмеженню людського різноманіття».

Насправді, УЄФА визнає, що форми дискримінації, такі як сексизм та гомофобія, є «поширеними у грі». В своєму керівництві «Протидія Расизму в Клубному Футболі» (http://www.uefa.com/MultimediaFiles/Download/uefa/KeyTopics/448328_download.pdf) УЄФА пропонує програму з 5-ти пунктів, розроблену її антидискримінаційним партнером Мережею ФАРЕ спільно з Європейською Федерацією Лесбійського та Гей-Спорту для протидії гомофобії:

1. Включення сексизму та гомофобії до порядку денного - Основою всіх заходів є необхідність визнати, що сексизм та гомофобія існують у футболі;
2. Прийняття загальної відповідальності – Насильницьке поводження, пов'язане з сексизмом та гомофобією, зачіпає кожну людину у футболі, не тільки жінок та гомосексуальних людей;
3. Фокусування нашої роботи – Розвиток жіночого футболу призвів до посилення самоідентифікації та поваги – Наявність гомосексуальних рольових прикладів здатне допомогти у звільненні футболу від дотичних табу;
4. Поширення зразків добрих практик - Представлення різноманітності гри шляхом інформування про жіночий футбол та участь ЛГБТ людей як норму;
5. Звітність про гомофобію – Всі насильницькі дії мають бути оприлюднені та піддані санкціям, не зважаючи де відбувалось насилля чи хто його здійснив.

Всі випадки дискримінації щодо лесбійок, геїв, бісексуальних та трансгендерних людей під час офіційних матчів, у футбольному середовищі та інституціях всіх рівнів мають надходити до Мережі ФАРЕ за допомогою наступної онлайн-форми: <http://www.farenet.org/get-involved/report-discrimination/incident-reporting-form/>

ФАРЄ також надає корисний посібник з переліком дискримінаційних символів у футболі, який включає в себе гомофобні зображення, котрі демонструвались під час футбольних матчів: http://www.farenet.org/wp-content/uploads/2016/10/Signs-and-Symbols-guide-for-European-football_2016-2.pdf

Слід додати, що в футбольному сезоні 2017/18 років, УЄФА розпочав кампанію **#EqualGame (#РівнаГра)** <https://www.equalgame.com>, яка має на меті проявити та захистити людське різноманіття всередині футбольної сім'ї.

Що таке Рівна Гра? Офіційна відповідь УЄФА:

«Європейський футбол більш різноманітний і багатокультурний ніж будь-коли. Наші змагання та соціальні ініціативи представляють гравці та вболівальники зі всіх спільнот та місцевостей. Тому, для УЄФА дуже важливо доносити, що футбол - це для кожного. Програма соціальної відповідальності Respect (Повага) була заснована в 2008 році. В останні 4 роки ця ініціатива поширювала повідомлення «Ні Расизму!». Зараз, УЄФА доповнює цей меседж для сприяння інклюзії, різноманіттю та доступності не тільки за етнічною ознакою, а й за гендером, віком, сексуальною орієнтацією, футбольним талантом, всіма здібностями та соціальним походженням.

Нова кампанія надає всім прихильникам футболу в Європі слово, щоб поділитися тим, чим для них є футбол. Назва цієї кампанії в рамках програми Респект - **#РівнаГра**. Тому що кожен має право насолоджуватися футболом. Незалежно від того, хто Ви, звідки Ви родом чи як Ви граєте. На полі ми всі однакові!»

Поль Погба

Як стверджує активіст кампанії Поль Погба, гравець «Манчестер Юнайтед» та збірної Франції: «Футбол неймовірний! Це дивовижна річ, яка поміщає посмішки на людські обличчя!».

Як долучитись до кампанії «Футбол проти Гомофобії»?

Футбольна влада

У Великій Британії, де була заснована кампанія «Футбол проти Гомофобії», вона отримала фантастичну підтримку від Футбольних Асоціацій Графств (регіональні відділення Англійської Футбольної Асоціації) у вигляді багатьох ефективних заходів під час щорічних Місяців Дії у лютому.

Одним з прикладів позитивного залучення до кампанії стала Футбольна Асоціація в графстві Дербішир. Представники футбольної влади реалізували низку ініціатив в рамках Місяців Дії протягом декількох років:

- Заохочення місцевих клубів підтримати кампанію;
- Проведення навчальних семінарів у місцевих коледжах;
- Співпраця із ЛГБТ неурядовими організаціями (НУО) для проведення інклюзивних футбольних сесій;
- Інституційна підтримка через направлення листів підтримки Місяців Дії.

Кампанія знайшла підтримку не лише у Великобританії. Так, футбольна асоціація Словенії, Nogometna zveza Slovenije, у 2016 році була представлена на панельній дискусії, яку організувала Out In Slovenia, мультиспортивна ЛГБТ НУО, в рамках люневого Місяця Дії.

Для національної або регіональної футбольної асоціації існує безліч доступних дій, які можна зробити, щоб поширити ключове повідомлення кампанії «Футбол проти Гомофобії», котре звучить як «Футбол для Всіх»:

- Приєднуйтеся до нас у соціальних мережах та поширюйте повідомлення кампанії. Протягом Місяця Дії використовуйте хештег #FvH із актуальним роком (наприклад, #FvH2018);
- Надсилайте інформацію про кампанію «ФпГ» всім зацікавленим сторонам;
- Напишіть статтю про «ФпГ» на своєму веб-сайті протягом лютого – бажано у вигляді заклика до активних дій;
- Замовте футболки з символікою «ФпГ» або надрукуйте власні плакати із заохоченням клубів використовувати їх для фото з метою візуалізувати свою підтримку протягом лютого Місяця Дії та пізніше;
- Організуйте семінари для представників клубів та ліг з інклюзії ЛГБТ+ людей до футболу. У свою чергу, ми зможемо направити фасилітатора;
- Проведіть «ФпГ» турніри для гравців-юніорів. Ми зможемо забезпечити паралельні майстер-класи для учасників та вболівальників під час футболу;
- Запросіть місцеву ЛГБТ+ футбольну команду чи НУО на товариський матч.

Ресурси для Вашої підтримки

Щоб переглянути наявні ресурси, такі як футболки, плакати, листівки та завантажити тематичні матеріали, відвідайте нашу ресурсну сторінку (<http://www.footballvhomophobia.com/resources/>) або інтернет-магазин (<http://www.footballvhomophobia.com/shop/>).

Будь ласка, дайте нам знати, якщо виявите бажання перекласти будь-який з наших ресурсів. Якщо Ви надасте нам текст, ми зможемо оновити їх для Вас.

Професійні клуби

Професійні футбольні клуби можуть мати величезний вплив на забезпечення дружнього для всіх футболу. Соціальні повідомлення клубів знаходять відклик не лише у власній місцевості, деякі з великих клубів мають глобальне охоплення і можуть моделювати інклюзивну поведінку як для власних вболівальників, так і для більш ширшої спільноти.

Лютий, як Місяць Дії кампанії «Футбол проти Гомофобії», - це чудовий час для сприяння інклюзії ЛГБТ людей. Ми визнаємо, що не всі ліги мають повноцінні зимові сезони. Деякі інші дати, за допомогою яких Ви можете долучитись до поширення ключових повідомлень «ФпГ», включають:

- **День IDAHOT** – 17 травня відзначається як Міжнародний День Протидії Гомофобії, Біфобії та Трансфобії
- **Місяць Pride** – червень, як правило, визнається Місяцем Гордості в США та Канаді, але Заходи Гордості ЛГБТ можуть відбуватися багато разів на рік
- **Тижні дії ФАРЄ** – відбуваються в жовтні кожного року. Більше інформації за посиланням: <http://www.farenet.org/campaigns/football-people-action-weeks/>

Деякі шляхи участі футбольних клубів у кампанії включають:

- Просування «ФпГ» у соціальних мережах, використовуючи хештег #FvH із актуальним роком (наприклад, #FvH2018). Ми будемо ретвітити, репостити, поширювати або інформувати суспільство через наші медійні канали;
- Використання плакатів «ФпГ» з метою надсилання чітких повідомлень у Вашій місцевості;
- Призначення дня матчу для ознайомлення з «ФпГ»:
 - ~ Попереднє анонсування кампанії через клубні засоби зв'язків з громадськістю;
 - ~ Стаття про кампанію «ФпГ» у програмці матчу;
 - ~ Гравці, тренери та персонал одягають набір візуалізації «ФпГ», який включає футболки під час розминки та значки на до- та післяматчевій прес-конференції;
 - ~ Використання транспарантів навколо поля або цифрових банерів для демонстрації підтримки кампанії «ФпГ»;
- Співпраця з місцевою ЛГБТ НУО/спортивною групою/спільнотою;
- Залучення Ваших вболівальників та фанатів;
- Внесення інклюзії ЛГБТ як невід'ємної частини діяльності Вашої клубної соціальної фундації (за наявності).

Вболівальники

Вболівальники відіграють першочергову роль у забезпеченні того, щоб футбол був привітним для всіх. Існує безліч шляхів, через які вболівальники можуть приєднатись до лютого Місяця Дії і ми раді спостерігати їх креативність в реалізації ініціатив. Деякі групи приготували прапори або показали яскраві перформанси, щоб відсвяткувати людське різноманіття, інші організували панельні дискусії, розробили навчальні листівки та стікери. Ось кілька ідей для вболівальників, бажаючих приєднатись до кампанії:

- Будьте винахідливі щодо привнесення підтримуючої візуалізації для ЛГБТ людей на Вашому стадіону або у колі однодумців;
- Якщо Ви є частиною визнаної групи вболівальників або фанатів, запитайте працівників клубу по зв'язках з громадськістю, що клуб робить для підтримки кампанії «ФпГ». Дайте їм знати, що Ви робите, і попросіть клуб Вас підтримати;
- Організуйте зустріч вболівальників для обговорення питань інклюзії ЛГБТ людей у футбольне середовище та протидії гомофобії у футболі (кампанія «ФпГ» зможе направити представника у якості спікера);
- Якщо Ваш клуб прийняв участь в кампанії і призначив тематичну гру, Ви можете підтримати їх у день матчу на стадіоні або в соціальних мережах. Для більшого розуміння та натхнення, запрошуємо переглянути цей кліп, який був створений Клубом вболівальників ФК «Манчестер Сіті» та транслювався на стадіоні «Етіхад» під час перерви у грі, присвяченій кампанії «ФпГ» у лютому 2016 року: <https://www.youtube.com/watch?v=FhPfybDtcY0>;
- Використовуйте соціальні мережі, щоб підвищувати обізнаність інших вболівальників – слідкуйте за @FvHtweets у Twitter, football_v_homophobia в Instagram та вподобайте bit.ly/fvhfacebook на FB;
- Якщо Ви бажаєте замовити брендові товари кампанії «ФпГ», запрошуємо до інтернет-магазину: www.footballvhomophobia.com/shop.

Завжди вживайте безпечних заходів проти гомофобії, біфобії та трансфобії. Якщо Ви відчуваєте впевненість протидіяти насильницьким коментарям або поведінці самостійно, то відстоювання людського різноманіття може допомогти зробити футбол дружнім для всіх. Якщо Ви не відчуваєте себе впевнено чи безпечно в грі або в будь-якому іншому футбольному середовищі, Ви можете вжити заходів, направивши звіт до ФАРЕ. Всю необхідну інформацію можна знайти за посиланням:

<http://www.farenet.org/get-involved/report-discrimination/incident-reporting-form/>

Любительські Клуби

Ви граєте в любительський футбол? Ми впевнені, що Ви здатні робити суттєвий соціальний вплив за допомогою своєї команди.

На відміну від професійних клубів, любительські команди часто не мають багатьох вболівальників під час ігор, але навіть маленькі клуби можуть мати гарний рівень впливу в соціальних мережах. Звичайно, професійні клуби, що підтримують кампанію «ФпГ», можуть допомогти любительським командам у навчанні протидії гомофобії або провести тематичний товариський матч, що матиме позитивний вплив на розвиток футбольного середовища.

Є кілька речей, які Ви можете зробити для участі в лютому Місяці Дії, зокрема:

- Просування «ФпГ» у соціальних мережах, використовуючи хештег #FvH із актуальним роком (наприклад, #FvH2018);
- Використання плакатів «ФпГ» з метою надсилання чітких повідомлень у Вашій місцевості (Ви можете завантажити їх зі сторінки ресурсів кампанії або придбати через онлайн-магазин);
- Призначення дня матчу для ознайомлення з «ФпГ»:
 - ~ Попереднє анонсування кампанії через клубні засоби зв'язку з громадськістю або на полі перед грою;
 - ~ Стаття про кампанію «ФпГ» у програмці матчу, на Вашому веб-сайті або у соціальних медіа;
 - ~ Гравці або тренери одягають футболки «ФпГ» під час розминки (Ви можете придбати навіть одну футболку та передавати її серед гравців команди впродовж лютого, щоб кожен мав змогу зробити фото та поділитись ними у соціальних мережах);
 - ~ Попросіть гравців зробити звернення щодо інклюзії ЛГБТ людей до футбольного середовища та поширте їх у соцмережах;
 - ~ Запросіть місцеві ЛГБТ організації на Ваш матч;
- Використання банерів навколо поля для демонстрації підтримки кампанії «ФпГ»;
- Якщо у Вас є вболівальники, долучіть їх;
- Сконтактуйте з регіональною футбольною асоціацією, щоб дізнатись про інші заходи кампанії «ФпГ» у Вашій місцевості.

Завжди вживайте безпечних заходів проти гомофобії, біфобії та трансфобії. Якщо Ви відчуваєте впевненість протидіяти насильницьким коментарям або поведінці самотійно, то відстоювання людського різноманіття може допомогти зробити футбол дружнім для всіх. Якщо Ви не відчуваєте себе впевнено чи безпечно в грі або в будь-якому іншому футбольному середовищі, Ви можете вжити заходів, направивши звіт до ФАРЄ. Всю необхідну інформацію можна знайти за посиланням:

<http://www.farenet.org/get-involved/report-discrimination/incident-reporting-form/>

Ресурси для Вашої підтримки

Щоб переглянути наявні ресурси, такі як футболки, плакати, листівки та завантажити тематичні матеріали, відвідайте нашу ресурсну сторінку (<http://www.footballvhomophobia.com/resources/>) або інтернет-магазин (<http://www.footballvhomophobia.com/shop/>).

Футбольні Ліги

Як адміністративні та регулюючі інституції, що контактують з футбольними клубами щотижня, футбольні Ліги часто мають унікальну можливість поширювати повідомлення підтримки інклюзії ЛГБТ людей до футбольного середовища. Ось кілька шляхів для участі футбольних Ліг у кампанії:

- Розмістіть на Вашій веб-сторінці статтю про підтримку кампанії «ФпГ» (ми можемо надати текст, який допоможе Вам у цьому);
- Сповіщайте про Вашу підтримку кампанії через соціальні медіа, використовуючи хештег #FvH із актуальним роком (наприклад, #FvH2018);
- Повідомте про Вашу підтримку кампанії клубам Ліги за допомогою прямої розсилки та запропонуйте шляхи, через які клуби зможуть долучитися до кампанії;
- Якщо у Вас є центральні локації, наприклад офісні будинки біля футбольних майданчиків, розклейте декілька «ФпГ» плакатів (їх можна завантажити з ресурсної сторінки та роздрукувати самостійно, або замовити через інтернет-магазин);
- Придбайте прапор кампанії «ФпГ» та мотивуйте команди зробити загальні фото з прапором та поширити їх у соціальних мережах із ключовим повідомленням, наприклад “Ми підтримуємо Місяць Дії Футболу проти Гомофобії! Футбол для Всіх #FvH2018”;
- Замовте стікери, буклети, листівки або інші брендові товари з нашого інтернет-магазину та розповсюдьте серед клубів;
- Організуйте змагання серед клубів Ліги за краще фото #FvH2018 (або за якіснішу розробку просвітницького плакату #FvH2018 для гравців-юніорів);
- Проведіть семінар «ФпГ» для представників Ваших клубів. Ми зможемо направити фасилітатора.

Ресурси для Вашої підтримки

Щоб переглянути наявні ресурси, такі як футболки, плакати, листівки та завантажити тематичні матеріали, відвідайте нашу ресурсну сторінку (<http://www.footballvhomophobia.com/resources/>) або інтернет-магазин (<http://www.footballvhomophobia.com/shop/>).

4 історії

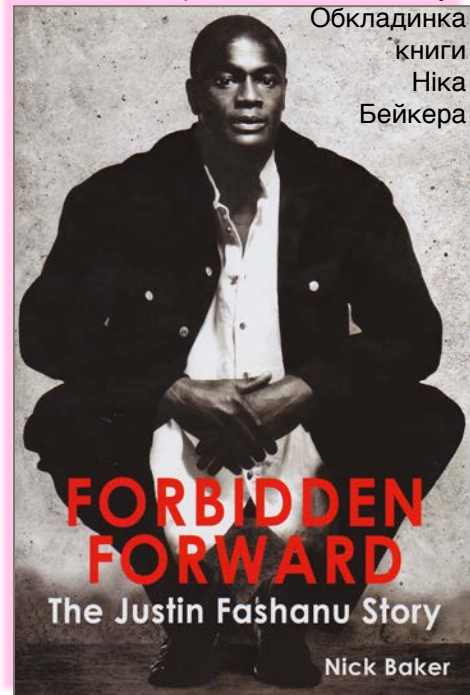
Джастін Фашану

Ім'я Джастіна Фашану є знаковим для ЛГБТ-спорту. Він був першим професійним футболістом, який наважився на камін-аут, котрий здійснив у жовтні 1990 року таблоїду "The Sun". До цього часу він був відомий тим, що став першим темношкірим гравцем, трансфер якого в «Ноттінгем Форест» оцінили в 1 мільйон фунтів стерлінгів, а його кар'єра форварда розтягнулась на значні три десятиріччя.

У Джастіна було все: краса, гроші та справжній успіх. Але помер він на самоті і в ганьбі... У 1998 році він не витримав суспільного тиску через те, що був вплутаний в скандальну історію сексу із 17-річним хлопцем, який звинуватив Фашану в зґвалтуванні. Футболіста допитали, але не встигли взяти під арешт, так як він втік із США у Лондон, де написав передсмертну записку, в якій зазначав, що секс із майже повнолітнім хлопцем був за обопільною згодою, і що він втік через впевненість, що його відкрита гомосексуальність буде перепоною у справедливому правосудді. Американська поліція незабаром зняла звинувачення і припинила слідство, однак Джастін вже все для себе вирішив.

«Забутий Нападник:
Історія Джастіна Фашану»

Обкладинка
книги
Ніка
Бейкера

Він повісився у покинутому гаражі у віці 37 років. Найжахливіше в цій історії те, що Фашану запам'ятали не за видатний футбол, а за скандали, гомосексуальність і самогубство. Правда, футбольний клуб «Норвіч» все ж включив Джастіна до клубного залу слави. Хоча й посмертно.

Кейсі Стоні

35-річна англійська футболістка, яка грає за жіночу команду «Ліверпуль». Універсальна захисниця, вона зіграла за національну збірну Англії 129 матчів після дебюту в 2000 році, з 2012 є капітаном команди. Цікаво, що свій 6-й гол в кар'єрі гравчині збірної Англії, вона забила збірній Україні під час матчу відбору до канадського Чемпіонату світу 2015 року на стадіоні «Арена Львів». 10 лютого 2014 року Стоні вперше публічно повідомила, що є лесбійкою і перебуває у відносинах з Меган Харрі, партнеркою по виступах за «Лінкольн». 9 листопада 2014 року Меган народила близнюків, Тедді та Тіллі.

У 2015 році Кейсі Стоні нагороджена лицарським орденом за служіння футболу та визнана кавалером ордена Британської імперії. В цьому ж році, Університет Ессекса відзначив уроженку міста та футбольну «зірку» Кейсі Стоні почесним ступенем.

Грем Ле Со

423 гри на клубному рівні та 36 за національну збірну Англії. Його повернення до «Челсі» в 1997 році за трансферну суму в 5 млн фунтів стерлінгів зробило Ле Со найдорожчим захисником в англійському футболі.

Грем походив із заможної родини, мав університетську освіту та завжди уникав «типового» життя футболістів: не з'являвся у пабах та надавав перевагу академічній «The Guardian», ніж бульварній «The Sun».

У команді відверто глузували над «вишуканістю» Ле Со, а після літньої подорожі Грема з одноклубником Кеннетом Монку до Голандії, почали жартувати про «канікули з Кеном».

Ле Со помітно зачіпали насмішки про те, що він ніби-то гей, і це погіршило ситуацію. Жарти перетворилися в чутки, чутки пішли в газети і незабаром з трибун англійських стадіонів на адресу Грема полетіли гомофобні образи. Терпіти їх йому довелося мало не до кінця кар'єри - причому не тільки від уболівальників, але і від інших гравців, які часто демонстрували власну «дотепність» під час ігрової боротьби.

Грем Ле Со - гетеросексуал, має дружину та двоє дітей. Через безпідставні образи він мало не закінчив кар'єру, але не зламався і залишив яскравий слід в світовому футболі. Згадуючі ті часи, Грем пояснює, що йому було складно відповідати на знущання, тому що він не гомофоб і не мав бажання висловлюватися образливо до ЛГБТ-спільноти: «Нам треба визнавати, що гомосексуальність залишається останнім табу англійського футболу».

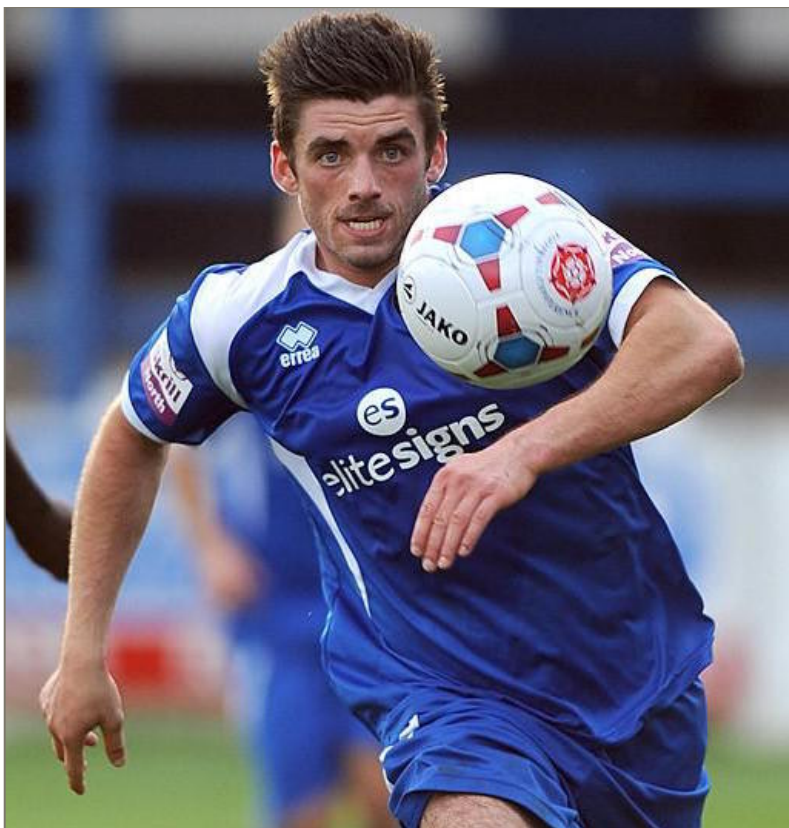

Ліам Девіс

Ліам - півзахисник напівпрофесійного клубу «Кліторпс Таун» та ресторатор, котрий здійснив камін-аут ще в 2014 році, надихнувшись публічним зізнанням Томаса Хітцльшпергера, який напередодні завершив кар'єру. Через майже 4 роки він все ще залишається єдиним відкритим геєм серед 4 тисяч англійських футболістів.

«Я хочу розповісти без перебільшень, що не зазнав жодних конфліктів, жодних проблем, нічого, окрім схвалення та підтримки. Якщо я можу поширювати власний досвід, що футбол є дивовижно сприятливим середовищем, то вважаю це своїм обов'язком».

У 2017 році Ліам Девіс зіграв на всесвітньо-відомому стадіоні Вемблі, дійшовши разом з «Кліторпс Таун» до фіналу Вазі Викику Футбольної Асоціації Англії.

Футбол та гомосексуальність

Коли ми чуємо слово «футбол», в думках виникає стійкий асоціативний ряд: на полі грають дві чоловічі команди і кожну з них до перемоги веде тренер, як правило, білий чоловік у віці 50+. Найчастіше до трофеїв успішного футболіста також додають наявність дружини або дівчини неодмінно модельної зовнішності, що має зайвий раз підкреслити маскуліність гравця. То ж звідки росте коріння?

Томас Уебстер. Гра в футбол, 1839

Відповідь криється в історії формування футболу як масового виду спорту. Справа в тому, що сучасний футбол виникає у другій половині XIX - початку XX століть, коли величезний вплив на його популяризацію надали три домінуючі в той час глобальні процеси: промислова революція, мілітаризм і те, що ряд сучасних дослідників називають «гомоістерією».

Вільям Хейсман Оверенд. Футбол, 1890

Протягом усього XIX століття промислова революція веде до масового переселення людей із села до міста. Це істотно впливає на спосіб життя людей і посилює гендерну нерівність. Тепер все більш затребуваною, а значить оплачуваною, стає важка праця і, як наслідок, структура доходів в робітничій сім'ї змінюється на користь чоловіка, знецінюючи внесок жінки.

Одночасно набувають міцності нові виробництва і народжуються могутні монополії. Боротьба робітників за свої права, з одного боку, і необхідність домогтися лояльності працівників по відношенню до власників компанії, з іншого - призводять, відповідно, до поширення профспілок і того, що сьогодні ми називаємо корпоративною етикою. Обидва явища вимагають від робочого солідарності і підпорядкування волі колективу. Для великих промисловців стає очевидним, що організація та підтримка футбольного клубу при заводі не тільки заповнює вільний час працівників, відволікаючи останніх від революційних ідей, а й сприяє підтримці фізичної форми, необхідної для виконання важких робіт, культивує в робочих почуття згуртованого колективу (команда), в якому кожен заради загального успіху беззастережно підпорядковується авторитету керівника (тренер).

Так, в 1878 році при Манчестерському вагонобудівному заводі народжується футбольний клуб «Манчестер Юнайтед», а в 1886 році при артилерійському заводі в Лондоні бере початок футбольний клуб «Арсенал». Те ж відбувається пізніше і в Російській імперії: в 1899 році ФК "Путиловський" відкривається при одноіменному заводі в Санкт-Петербурзі, а у 1905 році в Москві ФК "Сокільницький клуб спорту" - при шовкоткацькій фабриці в Сокільниках. При цьому найчастіше серед власників цих фабрик в Російській імперії були англійці і німці. Тому в перший час гру називали «англійський ножний м'яч».

Другим визначальним фактором під час формування сучасного футболу є зростання милітаризму. Кінець XIX - початок XX століття характеризується завершенням формування національних держав: об'єднання Італії в 1870 і Німеччини в 1871 роках, отримання повної незалежності Балканських країн від Туреччини у 1913 році. Цей процес супроводжується напруженістю в міжнародних відносинах, що часто виливається в збройні конфлікти: Франко-німецька війна в 1870-1871 роках, Американо-іспанська війна в 1898 році, дві Балканські війни у 1912 та 1913 роках і, особливо, Перша світова війна в 1914-1918 роках.

Як наслідок зростання напруженості у відносинах з іншими державами постає питання про готовність нації до війни. Державі стає необхідна численна боєздатна армія, а тому набір в армію стає масовим і питання фізичної підготовки чоловіків до армії вже набуває державної ваги. У бою солдат повинен підкорятися наказам, «бути в команді», не боятися, легко та швидко (по свистку) вибиратися з окопів, добігати до нової позиції і нейтралізовувати супротивника.

Саме в цей період проходять перші Олімпійські ігри (1896 рік і далі), які організовуються за підтримки влади, відкриті тільки для участі чоловіків, повинні популяризувати фізичну підготовку і, звичайно, виявити найсильнішу націю.

Цим же шляхом розвивається і футбол. Мало того, що багато футбольних клубів (наприклад, ФК «Королівські Інженери» в Великобританії або ЦСКА в СРСР) комплектуються військовими і отримують підтримку держави, у 1904 році в світі з'являється Міжнародна федерація футболу (FIFA), яка між двома світовими війнами - у 1930 році - починає проводити перші чемпіонати світу з футболу, де на полі зустрічаються національні збірні, щоб знову ж таки визначити найсильнішого.

Як було сказано вище, третім чинником, що суттєво вплинув на футбол, стала гомоістерія. У XIX столітті особливого значення набуває розвиток старих і зародження нових соціальних наук (історія, археологія, етнографія, соціологія, педагогіка, психологія та інші). Завдяки ним суспільство починає усвідомлювати, що гомосексуальність - це явище, яке супроводжує людство всю його історію.

Анхель
Саррага
Футболістка-блондинка,
1926

Англії (1895 рік) і справою Хардена-Ойленбурга в Німеччині (1907-1909 роки).

Надалі суспільне усвідомлення після двох світових війн, емансипація жінок, розвиток соціальних наук і перехід економіки від індустріальної до інформаційної моделі матимуть позитивний вплив на розуміння та прийняття рівності у футбольних середовищах. В кінці XX століття пройдуть перші чемпіонати Європи та світу з футболу серед жінок, набиратиме силу ЛГБТ-рух серед прихильників спорту, а серед професійних футболістів і суддів з'являться перші відкриті геї та лесбійки.

Лекція
Александра Агапова,
президента Федерації
ЛГБТ-спорту Росії

І якщо такі науки як історія або етнографія тільки описують факти існування гомосексуальності в різні періоди в різних суспільствах в різних куточках землі, то у відповідь на виниклу в суспільстві кінця XIX століття моральну паніку такі науки як психологія і педагогіка починають пропонувати варіанти «вирішення проблеми».

Більше за інші суспільство прийняло думку, висловлену Зигмундом Фрейдом, про те, що відсутність батька або чоловічої рольової моделі сприяє виникненню у хлопчиків «перверзії», якою він вважав гомосексуальність. Оскільки батьки більшу частину часу не могли брати участь у вихованні хлопчиків (робота на заводі, участь у війні), такий обов'язок лягав на шкільного вчителя фізкультури, який повинен був заохочувати в хлопчиках демонстрацію маскулінної поведінки і пригнічувати всякі прояви фемінної, як потенційно гомосексуальної. Цей обов'язок став загальнопоширеним після скандального судового процесу над витонченим денді Оскаром Уайльдом в

Александр
Дейнека
Футболіст, 1932

Умберто Боччіоні. Енергія гри у футбол, 1913

Пам'ятка судді у футболі

Що може зробити суддя, щоб зробити футбол дружнім для ЛГБТ людей?

Роль судді

Роль судді завжди була набагато більшою ніж просто дотримання правил гри. Судді забезпечують безпеку на полі, сприяють вирішенню проблем гравців та надають кожному справедливий шанс досягнути найкращих результатів. Це включає розуміння того, що жоден гравець, тренер, співробітник клубу або вболювальник не можуть піддаватись цькуванню чи дискримінації.

На полі

Дискримінація на полі часто відбувається у вигляді сексистських, гомофобних або трансфобних зауважень чи жестів. Деякі люди кажуть, що це просто «добродушне кепкування». Але пам'ятайте, що не може бути, наприклад, расистських кепкувань. Якщо хтось називає когось "геєм" чи "лесбійкою" у зневажливому контексті або вважає, що ці люди менш спроможні грати через свою сексуальність чи гендерну ідентичність - це не етично і суперечить правилам гри. Образливі жарти, викликані сексуальністю, гендерною ідентичністю, релігійністю чи способом самовираження людини, знаходяться в тій самій площині, що й заборони грати через колір шкіри людини. Футбольна Асоціація Англії дає чітку відповідь: це карається червоною картою, а в звітній формі суддя має зазначати точні слова та жести, які використовувались, та вказувати тип дискримінації (гомофобія, сексизм, тощо). Регіональні англійські Асоціації, як правило, удвічі збільшують штраф або відсторонення в таких випадках, у порівнянні з червоними картками лише за непристойну мову.

Поза полем

Іноді насильницькі дії відбуваються поза полем, наприклад, клубними тренерами в роздягальні або навіть іншими суддями. У такому випадку англійські судді всіх рівнів можуть звернутися безпосередньо до Футбольної Асоціації на електронну пошту або за телефоном. Були випадки, коли судді висловлювали гомофобні образи на адресу асистентів, але Асоціація втручалась і санкціонувала правопорушників. Також, Вам не потрібно бути особою, щодо якої вчиняються дискримінаційні дії, щоб повідомити про такі випадки.

**Ви завжди можете дізнатись більше про кампанію
«Футбол проти Гомофобії» на сайті www.footballvhomophobia.com
чи у соціальних мережах Twitter @fvhtweets та FB [bit.ly/fvhpage](https://www.facebook.com/fvhpage)**

«Не важливо бути геєм, для мене важливо судити гру наскільки дозволяють мої здібності, але не осуджуйте мою сексуальність, і я думаю, що це стосується і гравців, клубних співробітників та всіх дотичних - судіть їх за професією, а не за їхньою сексуальністю»

Райан Аткін,
суддя Національної та Футбольної ліги Англії, перший відкритий гей - суддя
в англійському футболі, який здійснив камін-аут у серпні 2017 року
та був підтриманий Футбольною Асоціацією Англії

network
fare

«Я вірю, що надихаючі дії
можуть призвести до змін
як на індивідуальному, так
і на колективному рівні.
Важливо поширювати
повідомлення про
відсутність терпимості
до будь-якої дискримінації
у грі або в суспільстві»

Кейсі Стоні, гравчиня
ФК «Арсенал Леді»
та збірної Англії

network
fare

NO TO DISCRIMINATION
YES TO EQUALITY

“ I believe inspiring actions can bring about a change both at an individual and collective level. It is crucial to spread the message of zero tolerance to discrimination, of any kind, in the game or in society. ”

Casey Stoney, Arsenal Ladies and England

НІ - дискримінації! ТАК - рівності!

Мережа FARE об'єднує вболівальників, правозахисні організації, спільноти національних меншин та ЛГБТ+ групи для протидії дискримінації на всіх рівнях футболу у більш ніж 50 країнах світу. Ми використовуємо футбол як універсальний інструмент, що сприяє залученню, рівноправ'ю та розмаїттю у суспільстві. На футбольному полі єдине, що має значення – це твоя пристрасть та любов до гри. Там можна бути собою, говорити спільною мовою та святкувати власну ідентичність.

Поряд з підтримкою кампанії "Футбол проти Гомофобії", мережа ФАРЄ організовує **тижні активних дій** проти дискримінації у футболі та суспільстві. **"Футбольні люди" #FootballPeople** - це сфокусована на футболі соціальна кампанія, спрямована на подолання всіх бар'єрів, що виключають людей та громади.

Щороку два тижні у жовтні професійні клуби та гравці(-чині), локальні та аматорські ініціативи, а також тисячі інших прихильниць та прихильників в соціальних мережах відсвятковують силу футболу, здатну об'єднувати людей та відзначати різноманіття.

Виконавчий директор мережі FARE **Піара Повар** зазначає: "Тижні активних дій "Футбольні люди" є важливим періодом для європейського футболу, оскільки вони об'єднують всіх тих, хто спостерігає, грає або керує спортом, а також підтримує інклюзію та різноманітність у своїх структурах під час боротьби з нетерпимістю та дискримінацією. #FootballPeople великий і зростаючий рух, і наша мета - досягти 100 000 людей, які безпосередньо беруть участь у відкритих заходах. Ми надихаємо громадські організації приєднатися до кампанії та брати участь через власні активні дії!»

Томас Хітцльшпергер

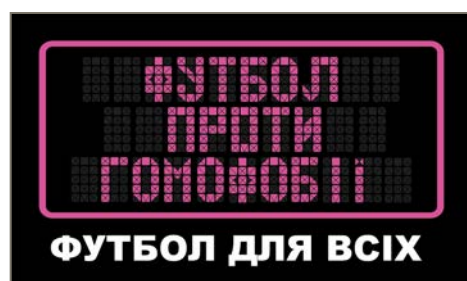
Долучайтесь і Ви!

facebook.com/farenetwork
[@farenet](https://twitter.com/farenet)
flickr.com/farenetwork
instagram.com/farenet

Пишіть нам на info@farenet.org
Завітайте на www.farenet.org

network
fare

Видання посібника підтримано Мережею ФАРЄ
в рамках Місяця Дії кампанії «Футбол проти Гомофобії» | лютий 2018 року

